

Regeringens proposition

1999/2000:67

Effektivare handläggning av strafförelägganden m.m. Prop. 1999/2000:67

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 9 mars 2000

Göran Persson

Laila Freivalds
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen ett antal ändringar i reglerna om handläggning av strafföreläggande enligt 48 kap. rättegångsbalken.

– Strafförelägganden skall kunna sättas upp och utfärdas i form av ett elektroniskt dokument.

– Möjligheterna att godkänna ett föreläggande genom betalning utökas i viss mån.

– Reglerna när ett godkännande uteblir, dvs. när den misstänkte bestrider eller när godkännandet kommer in efter det att åklagaren på nytt har tagit upp frågan om ansvar, förenklas.

Vidare föreslås att åklagarmyndigheternas ärenderegister, Brådis, skall sekretessregleras. Slutligen görs en ändring i sekretesslagen (1980:100) för att klargöra att sekretessen för uppgifter i belastningsregistret endast gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur registret.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken	4
2.2	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	7
3	Ärendet och dess beredning.....	10
4	Strafföreläggande.....	10
4.1	Nuvarande ordning.....	10
4.2	Underskrift av åklagare ersätts av elektronisk signatur m.m.11	
4.3	Godkännande av strafföreläggande.....	14
4.3.1	Nuvarande ordning	14
4.3.2	Godkännande genom betalning	14
4.4	Handläggning vid uteblivna godkännanden.....	16
4.4.1	Nuvarande ordning	16
4.4.2	Nya regler vid uteblivna godkännanden.....	17
4.5	Rättelse av fel i strafföreläggande	19
5	Sekretess för strafföreläggande och ärenderegistrering	20
5.1	Nuvarande sekretessreglering för strafföreläggande	20
5.2	Nuvarande sekretessreglering för ärenderegistrering	21
5.2.1	Ärenderegistret Brådis	21
5.2.2	Hur sekretessen beaktas	22
5.2.3	Särskild sekretessreglering av Brådis.....	23
6	Sekretessen för uppgifter i belastningsregistret	25
7	Ekonomiska konsekvenser	26
8	Ikraftträdande.....	27
9	Författningskommentar.....	27
9.1	Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken	27
9.2	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).29	
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	32
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över promemorian ”Förslag till ändringar i rättegångsbalken m.fl. författningar för en rationellare handläggning av strafförelägganden”	37
Bilaga 3	Ekosekretessutredningens lagförslag.....	38
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över Ekosekretessutredningens promemoria ”Vissa konsekvenser av ändringar i sekretesslagen i samband med den nya lagstiftningen om polisens register”	41
Bilaga 5	Lagrådsremissens lagförslag.....	42
Bilaga 6	Lagrådets yttrande.....	48
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 9 mars 2000.....	49

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1999/2000:67

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 48 kap. 3, 6–9, 11, 12 och 17 §§ rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 kap.

3 §¹

Har föreläggande enligt detta kapitel utfärdats till godkännande inom viss tid, får fråga om ansvar för brottet *ej upptagas* på nytt förrän denna tid *utgått*.

Har föreläggande godkänts, gäller det som dom vilken har vunnit laga kraft.

Har *ett* föreläggande enligt detta kapitel utfärdats till godkännande inom viss tid, får *frågan* om ansvar för brottet *tas upp* på nytt *innan* denna tid *har gått ut endast om den misstänkte har förklarat att han inte godkänner föreläggandet*.

Har *ett* föreläggande godkänts, gäller det som *en* dom *som* har vunnit laga kraft.

6 §²

Strafföreläggande avfattas skriftligen och undertecknas av *åklagaren*.

Föreläggandet skall innehålla uppgift om

1. den misstänkte,
2. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det,
3. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet,
4. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte,
5. det enskilda anspråk som föreläggs den misstänkte med

Ett strafföreläggande skall innehålla uppgift om

1. *den åklagare som har utfärdat föreläggandet*,
2. den misstänkte,
3. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det,
4. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet,
5. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den

¹ Senaste lydelse 1968:193.

² Senaste lydelse 1994:1412 (jfr 1995:1162).

uppgift om målsäganden och de omständigheter som ansvaret grundar sig på.

misstänkte, *och*

Prop. 1999/2000:67

6. det enskilda anspråk som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som ansvaret grundar sig på.

7 §³

Utfärdas strafföreläggande till godkännande inom viss tid, skall den misstänkte *genom anteckning i föreläggandet eller på annat sätt givas*

Utfärdas *ett* strafföreläggande till godkännande inom viss tid, skall den misstänkte *ges*

upplysning om sättet för godkännande och om den tid som fastställts *härför*,

1. upplysning om sättet för godkännande och om den tid som fastställts *för detta, och*

upplysning att, om godkännande *ej* sker, åtal kan äga rum efter utgången av den fastställda tiden.

2. upplysning att, om godkännande *inte* sker, åtal kan äga rum efter utgången av den fastställda tiden.

8 §⁴

Strafföreläggande lämnas eller sändes till den misstänkte.

Ett skriftligt besked med strafföreläggandets innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 § skall lämnas eller sändas till den misstänkte.

Regeringen äger förordna att i stället för föreläggandet får lämnas eller sändas skriftligt besked, som upptager föreläggandets innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 §.

9 §⁵

Strafföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring, att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet. Närmare bestämmelser om vem som skall motta sådan förklaring meddelas av regeringen.

Godkännande, som tecknas på annan handling än föreläggandet, gäller endast om det klart framgår vilket föreläggande som avses.

³ Senaste lydelse 1968:193.

⁴ Senaste lydelse 1974:573.

⁵ Senaste lydelse 1994:1412 (jfr 1995:1162).

11 §⁶

Avser ett strafföreläggande inte annat än böter eller böter och avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond och betalas hela beloppet till myndighet, som regeringen bestämmer, utan att skriftligt godkännande skett, anses betalningen som godkännande, om det inte framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

Ett strafföreläggande kan också godkännas genom att hela beloppet betalas till den myndighet som regeringen bestämmer, utan att ett skriftligt godkännande skett, om föreläggandet avser endast böter, eller böter och särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet.

Betalning enligt första stycket skall inte anses som ett godkännande, om det framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

12 §⁷

Godkännande, som sker sedan åklagaren utfärdat stämning eller stämningsansökan, är utan verkan.

Ett godkännande är utan verkan om det sker sedan åklagaren har

- 1. utfärdat stämning, stämningsansökan eller ett nytt strafföreläggande,*
- 2. beslutat att inte väcka åtal för brottet, eller*
- 3. beslutat att lägga ned eller inte inleda en förundersökning.*

17 §⁸

Bestämmelserna i 6 § andra stycket 1, 2 och 4 samt i 7, 9, 11 och 12 a §§ gäller även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Vad som sägs om åklagare i 12 a § skall därvid i stället avse polisman.

Bestämmelserna i 6 § 2, 3 och 5 samt i 7, 9, 11 och 12 a §§ gäller även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Vad som sägs om åklagare i 12 a § skall därvid i stället avse polisman.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. I fråga om strafförelägganden och ordningsbot som utfärdats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser.

⁶ Senaste lydelse 1994:420.

⁷ Senaste lydelse 1968:193.

⁸ Senaste lydelse 1982:1123.

2.2 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 17 och 18 §§ samt 9 kap. 17 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. 17 §²

Sekretess gäller för uppgift som har tillförts register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för uppgift i registret. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

Sekretess gäller också i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i nämnda lag eller i förordning som har stöd i den lagen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket i högst sjuttio år.

Föreskrifterna i 14 kap. gäller inte i fråga om sekretessen enligt denna paragraf.

18 §³

I annat fall än som avses i 17 § eller 9 kap. 17 § första stycket 6 eller 7 gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts särskilt register, som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot, och inte hänför sig till registrering som avses i 15 kap. 1 §,

1. för uppgift som har tillförts särskilt register, som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot,

2. för annan uppgift hos Rikspolisstyrelsen, som angår brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i annat register än som avses i 1,

3. för belastningsuppgift som har tillförts körkortregistret,

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1998:624 (jfr 1999:77).

³ Senaste lydelse 1998:624 (jfr 1999:77).

4. för uppgift som har tillförts särskilt register som författningsenligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

Sekretess gäller hos Luftfartsverket i verksamhet, som avser förande av eller uttag ur certifikatregistret, för uppgift som angår brott eller enskilda hälsotillstånd, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

9 kap.

17 §⁴

Sekretess gäller för uppgift om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §

Sekretess gäller för uppgift om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §,

1. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. i angelägenhet, som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. i angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),
4. i åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Statens kriminaltekniska laboratoriums, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,
5. i Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller polismyndighet i brottmål,
6. i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
7. i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
8. i register som förs av Riksskatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
9. i särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänförs till registrering som avses i 15 kap. 1 §,

om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men.

Sekretess gäller i verksamhet, som avses i första stycket, för anmälan eller utsaga från enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen om unga lagöverträdare och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har stöd i denna lag. Utan hinder av sekretessen får uppgift vidare lämnas ut enligt vad

⁴ Senaste lydelse 1999:407.

som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622) och lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar samt i förordningar som har stöd i dessa lagar. Prop. 1999/2000:67

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

3 Ärendet och dess beredning

Hösten år 1997 överlämnade Riksåklagaren till regeringen promemorian Förslag till ändringar i rättegångsbalken m.fl. författningar för en rationellare handläggning av strafföreläggande. Ett tillägg till promemorian lämnades i mars 1998 (i fortsättningen avses med promemorian även tillägget). Promemorian behandlar frågan om elektroniska signaturer av strafförelägganden, ökad användning av godkännande genom betalning samt vissa andra förenklingar vid hanteringen av strafförelägganden. Promemorian tar också upp frågan om sekretessreglering av åklagarnas ärenderegister, Brådis. Riksåklagaren har i ett tidigare ärende (dnr Ju 95/2996) föreslagit ändringar i möjligheten att rätta godkända strafförelägganden. Motsvarande förslag finns i den nu aktuella promemorian.

Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju 97/2631). I lagrådsremissen behandlas promemorians förslag. Också det tidigare förslaget har remissbehandlats. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju 95/2996).

Härutöver föreslår regeringen en ändring i sekretesslagen (1980:100) såvitt avser sekretess för uppgifter som hänför sig till belastningsregistret. Ändringen föranleds av att Ekosekretessutredningen överlämnat en promemoria angående vissa konsekvenser av ändringar i sekretesslagen m.m. i samband med den nya lagstiftningen om polisens register. Promemorians lagförslag bifogas lagrådsremissen som *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats när det gäller sekretessfrågorna. En förteckning av remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju 99/813).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 10 februari 2000 att inhämta Lagrådets yttrande över det förslag som finns i *bilaga 5*. Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*. Vissa redaktionella ändringar har gjorts i lagtexten.

4 Strafföreläggande

4.1 Nuvarande ordning

Strafföreläggande är en summarisk process där åklagaren kan lagföra brott som hör under allmänt åtal. Föreläggandet används för brott som relativt sett är mindre allvarliga. Åklagaren förelägger den misstänkte att godkänna ett bestämt bötesstraff eller en villkorlig dom, eventuellt förenad med böter. Ett godkännande innebär att den misstänkte erkänner gärningen och godtar straffet. Om föreläggandet godkänts gäller det som

en dom som har vunnit laga kraft. De grundläggande reglerna om strafförelägganden finns i 48 kap. rättegångsbalken (RB).

Förutom böter eller villkorlig dom får ett föreläggande omfatta ett enskilt anspråk som avser betalningsskyldighet, vissa former av särskild rättsverkan, t.ex. egendoms förverkande och avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond, samt kostnad för blodprovstagning m.m.

Ett strafföreläggande sätts upp på det sätt som Riksåklagaren har bestämt och undertecknas av åklagaren. Vanligtvis skickas det sedan till den misstänkte för att godkännas inom viss tid.

Om den misstänkte godkänner föreläggandet skall han underteckna en förklaring att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som tagits upp i föreläggandet. Även betalning kan räknas som ett godkännande om föreläggandet endast avser böter eller böter och avgift enligt lagen om brottsofferfond. Om den misstänkte inte godkänner föreläggandet skall åklagaren normalt väcka åtal. Ett godkännande som sker sedan åklagaren utfärdat stämning eller stämningsansökan är utan verkan.

Om en åklagare sedan ett strafföreläggande har godkänts upptäcker att det innehåller något uppenbart fel kan han under vissa förutsättningar rätta det. Eftersom ett godkänt föreläggande gäller som en dom som har vunnit laga kraft kan det inte överklagas. Det kan angripas bara genom extraordinära rättsmedel. För strafförelägganden är dessa reglerna om resning av brottmålsdom och klagan enligt de särskilda bestämmelser om undanröjande av strafförelägganden som finns i 59 kap. 6–9 §§ RB.

4.2 Underskrift av åklagare ersätts av elektronisk signatur m.m.

Regeringens förslag: Kravet i 48 kap. 6 § RB på att ett strafföreläggande skall avfattas skriftligen och undertecknas av åklagaren tas bort för att det skall kunna utfärdas i form av ett elektroniskt dokument. Föreläggandet skall innehålla uppgift om vilken åklagare som utfärdat det. Huvudregeln skall vara att den misstänkte skall få ett skriftligt besked om föreläggandets innehåll.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Alla remissinstanser utom *Riksdagens ombudsmän* tillstyrker eller lämnar förslaget utan invändning. Riksdagens ombudsmän ifrågasätter om det i straffrättsligt hänseende finns godtagbara möjligheter att kontrollera äktheten av ett strafföreläggande som har formen av ett elektroniskt dokument med en digital signatur.

Ekobrottsmyndigheten föreslår att 48 kap. 8 § RB kompletteras med en regel som säger att om den misstänkte har gett in en sådan fullmakt till åklagaren som avses i 48 kap. 10 § RB skall handlingarna i stället skickas till ombudet.

Skälen för regeringens förslag: Strafföreläggande medger en snabb och effektiv form för att bestämma straff när den misstänkte erkänner

gärningen, brottet är mindre allvarligt och det inte råder någon tvekan om påföljden. Denna form av lagföring används i stor utsträckning av åklagarmyndigheterna. Varje år utfärdas omkring 70 000 förelägganden. Vid en sådan masshantering är det förstås väsentligt att handläggningen är så effektiv som möjligt utan att man gör avkall på rättssäkerheten. Datatekniken har haft och har stor betydelse för att rationalisera handläggningen. Tekniken används när förelägganden skickas ut till den misstänkte, vid registrering när denne godkänner eller bestrider, vid underrättelse till myndigheter som skall ha uppgift om godkända förelägganden samt vid uppbörd av böter och avgifter.

Av formella skäl är det i dag däremot inte möjligt att utnyttja datatekniken helt och hållet för att sätta upp och utfärda ett strafföreläggande. På motsvarande sätt som en dom skall nämligen ett strafföreläggande enligt 48 kap. 6 § första stycket RB avfattas skriftligen och undertecknas av åklagaren. Syftet med detta är förstås att man skall kunna säkerställa att dokumentet är äkta genom att binda samman dokumentets innehåll med den som skrivit under. För närvarande är det alltså inte tillräckligt enligt lag att enbart på elektronisk väg binda samman innehållet i ett strafföreläggande med en viss utställare.

Kravet på skriftlighet och undertecknande innebär att efter registrering måste strafföreläggandena skrivas ut på papper, kontrolleras och skrivas under av åklagaren. Därefter måste systemet uppdateras med uppgiften att åklagaren undertecknat föreläggandet. Slutligen skall det undertecknade föreläggandet arkiveras. Enligt regeringens mening skulle detta förfarande kunna rationaliseras om föreläggandet sätts upp och utfärdas i form av ett elektroniskt dokument.

Med elektroniskt dokument avses en upptagning vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. Begreppet finns bl.a. i 12 § tullagen (1994:1550). Enligt olika författningar på skatte- och avgiftsområdet är det också möjligt att sätta upp beslut i form av elektroniska dokument, se t.ex. 13 kap. 3 § andra stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension och 1 b § mervärdes-skatteförordningen (1994:223).

Innehållet i ett dokument i en dator kan knytas (låsas) till en viss utställare genom en elektronisk signatur. Principen för elektroniska signaturer är att ett dokument som skall låsas behandlas med en krypteringsalgoritm (en matematisk beräkningsregel) tillsammans med en personlig nyckel, unik för den som skall signera. Man får därmed ett kontrolltal som bara finns för just det signerade dokumentet. På så sätt skapas förutsättningar för att kunna binda undertecknaren till dokumentet. Vidare kan man låsa innehållet i det och därmed upptäcka varje försök att ändra dokumentet. De nycklar som används är s.k. aktiva kort som används tillsammans med en personlig kod.

När det gäller Riksdagens ombudsmäns invändning om möjligheten att i straffrättsligt hänseende kunna kontrollera äktheten av ett strafföreläggande vill regeringen framhålla följande. Elektroniska signaturer anses kunna säkerställa att ett dokument är äkta på ett sätt som kan likställas med möjligheten att kontrollera en namnunderskrift. En svaghet i systemet är om någon obehörig kommer över det aktiva kortet och koden

och framställer elektroniska signaturer som är identiska med sådana som är äkta. När det gäller utfärdande av strafförelägganden finns det dock knappast något incitament för att framställa dokument med falska signaturer. Kort och kod bör vidare kunna förvaras under sådana former att detta inte sker.

Att vid hanteringen av strafförelägganden övergå från ett manuellt system till ett elektroniskt innebär enligt regeringens mening att handläggningen blir enklare och går fortare. I stället för det förfarande som beskrivits ovan kan handläggningen rationaliseras så att den skulle kunna gå till på följande sätt.

När föreläggandet registrerats, dvs. satts upp, av en handläggare granskar åklagaren innehållet i föreläggandet direkt på bildskärmen och beslutar därefter om det skall utfärdas. Föreläggandet utfärdas när åklagaren undertecknar det genom sin elektroniska signatur. Originalen av föreläggandet lagras elektroniskt och den elektroniska signaturen säkerställer att det inte kan ändras utan upptäckt. Samtliga moment kan utföras av åklagaren i ett sammanhang. Därefter produceras en utskrift av ett besked om föreläggandets innehåll, en broschyr med upplysningar och ett inbetalningskort, som skickas per post till den misstänkte.

En sådan ordning innebär en värdefull rationalisering av handläggningen av strafförelägganden. Regeringen menar att systemet med elektroniska signaturer erbjuder en tillräcklig grad av säkerhet. Det besked om föreläggandet som den misstänkte får del av innebär inga försämringar för dennes del. Den nya ordningen bör tvärtom kunna innebära att beskedet utformas på ett tydligt och för mottagaren lättbegripligt sätt. En övervägande majoritet av remissinstanserna är också positiva till förslaget. Det bör därför genomföras.

Förslaget om elektroniska signaturer kräver vissa lagtekniska ändringar i 48 kap. RB. Som framgått tidigare måste regeln om skriftlighet och undertecknande i 48 kap. 6 § första stycket RB tas bort. Eftersom tekniken utvecklas ständigt bör, för att man snabbt skall kunna ta till vara framtida tekniska lösningar, formen för hur strafförelägganden skall utfärdas regleras i förordning, dvs. i strafföreläggandekungörelsen (1970:60). Genom att man tar bort bestämmelsen i rättegångsbalken om skriftlighet och undertecknande, och alltså reglerar detta i förordning, kommer huvudregeln vara att den misstänkte skall få ett skriftligt besked om föreläggandets innehåll i stället för själva föreläggandet. Det kan i sammanhanget påpekas att det redan idag är möjligt att enligt en undantagsregel sända eller lämna ett skriftligt besked (48 kap. 8 § andra stycket RB).

Den föreslagna lösningen kräver ändringar i 48 kap. 7 och 8 §§ samt 9 § andra stycket rättegångsbalken. Den misstänkte bör ges besked om vem som har utfärdat strafföreläggandet. Det bör därför i 48 kap. 6 § RB införas en ny punkt som föreskriver att ett föreläggande skall innehålla uppgift om vilken åklagare det är som utfärdat föreläggandet.

Ekobrottsmyndigheten har påpekat att det vid en jämförelse mellan 48 kap. 8 § och 6 § strafföreläggandekungörelsen kan framstå som tveksamt till vem beskedet skall skickas när den misstänkte har ombud. Det framstår för de flesta fall som mest ändamålsenligt att beskedet i de nu av-

sedda fallen skickas till ombudet. Att denne är behörig att ta emot handlingar i saken på den misstänktes vägnar framgår också av 48 kap. 10 § andra stycket RB. Att föreskriva att alla besked i dessa fall skall sändas enbart till ombudet är emellertid mindre lämpligt, bl.a. av det skälet att ett ombud inte är behörigt att godkänna strafförelägganden avseende villkorlig dom. Regeringen anser därför att nuvarande mer flexibla ordning bör bestå.

4.3 Godkännande av strafföreläggande

4.3.1 Nuvarande ordning

Ett strafföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet (48 kap. 9 § RB). Enligt föreskrifter från Riksåklagaren är behörig mottagare normalt åklagarmyndigheten i Umeå, närmare bestämt den lokala åklagaren i Kiruna.

Strafföreläggandesystemet uppdateras manuellt med uppgiften om ett skriftligt godkännande. Vid tveksamhet är det den åklagare som utfärdat föreläggandet som prövar om godkännandet skall gälla eller inte.

Ett strafföreläggande kan också godkännas genom betalning om det inte avser annat än böter och avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond (48 kap. 11 § RB). Godkännande genom betalning registreras automatiskt i strafföreläggandesystemet via postgirot. Det innebär att någon försändelse från den misstänkte inte behöver granskas. Systemet behöver heller inte uppdateras manuellt, om hela det förelagda beloppet betalats och inga oklarheter framkommit. Ett godkännande genom betalning har samma verkan som om den misstänkte skickat in ett skriftligt godkännande.

4.3.2 Godkännande genom betalning

Regeringens förslag: Möjligheten att godkänna ett föreläggande genom betalning utökas till att också omfatta annan särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet än avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Riksåklagaren har dessutom föreslagit att också förelägganden som upptar sakförverkanden, enskilt anspråk eller villkorlig dom skall kunna godkännas genom betalning av böter och avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond eller annan särskild rättsverkan som avser betalning.

Remissinstanserna: Nästan alla remissinstanser tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Åklagarmyndigheten i Västerås* är tveksam när det gäller att godkänna enskilda anspråk genom betalning av böter m.m. men vill ändå inte avstyrka förslaget. *Ekobrottsmyndigheten*

motsätter sig förslaget utom när det gäller särskild rättsverkan som avser betalningsskyldighet. Prop. 1999/2000:67

Skälen för regeringens förslag

Särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet

När ett strafföreläggande utfärdas kan det, som tidigare nämnts, utöver ett bötesbelopp även omfatta villkorlig dom, enskilt anspråk som avser betalningsskyldighet eller särskild rättsverkan, t.ex. egendoms förverkande, eller avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond. Även kostnad för blodprovstagning och blodundersökning som avser den misstänkte och som har gjorts för utredning om brottet skall omfattas av föreläggandet. När det gäller sådana kostnader tillämpas bestämmelserna om särskild rättsverkan, se 48 kap. 2 § tredje stycket RB. Såväl värdeförverkande, som kan åläggas med stöd av en rad olika författningar, som annan särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet, omfattas av reglerna om uppbörd enligt bötesverkställighetslagen (1979:189). Alla sådana belopp i ett enskilt strafföreläggande läggs samman och anges på postgiroinbetalningskortet. Om den misstänkte betalar in hela beloppet, torde man kunna utgå från att han godtar föreläggandet i även dessa delar. Med en sådan regel blir systemet också mer konsekvent eftersom alla former av betalningsskyldighet som uppbärs av staten kan godkännas antingen skriftligt eller genom betalning. Förslaget bör därför genomföras i den delen.

Enskilt anspråk, villkorlig dom och sakförverkande

Enligt promemorian är godkännande genom betalning det effektivaste sättet för godkännande, varför möjligheterna till detta bör utvidgas så långt det går utan att rättssäkerheten minskas. Riksåklagaren har därför föreslagit att betalning av böter och avgift till brottsofferfonden eller annan särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet skall ses som ett godkännande av ett strafföreläggande som innefattar villkorlig dom, enskilt anspråk och sakförverkande. Riksåklagaren har till stöd för sitt förslag anfört att godkännandet alltid är odelbart oavsett om det sker skriftligen eller genom betalning. Eftersom utgångspunkten är att ett godkännande omfattar alla rättsverkningar av ett föreläggande, oavsett om godkännandet sker skriftligen eller genom betalning, bör enligt Riksåklagaren ett föreläggande kunna godkännas genom betalning också i de nämnda fallen. Genom att det ges tydliga upplysningar i anslutning till föreläggandet bör enligt Riksåklagaren den misstänkte kunna uppfatta innebörden av att han godkänner föreläggandet och att konsekvensen blir densamma, oavsett vilken form för godkännande som väljs.

Det är visserligen troligt att vissa resurser skulle kunna sparas om möjligheten att godkänna genom betalning utökas på det sätt som föreslås i promemorian. Enligt regeringens mening kan det dock ifrågasättas om den föreslagna ordningen innefattar tillräckliga rättssäkerhetsgarantier. Ekobrottsmyndigheten har påpekat att strafföreläggandet enbart grundas på den misstänktes godkännande. Detta måste därför vara otvetydigt och

omfatta allt som förelagts den misstänkte. Regeringen delar den uppfattningen. Det kan inte uteslutas att den misstänkte inte förstår konsekvensen av betalningen när det gäller annat än det betalningen avser. Förslaget i promemorian kan därför sägas innebära att den misstänkte i sådana fall anses ha godkänt föreläggandet delvis på grund av sin passivitet. Godkännande genom betalning bör mot den bakgrunden inte godtas om föreläggandet omfattar annat än just det betalningen avser. Förslaget i denna del bör alltså inte genomföras.

4.4 Handläggning vid uteblivna godkännanden

4.4.1 Nuvarande ordning

Ett strafföreläggande kan utfärdas till omedelbart godkännande eller till godkännande inom en angiven tidsfrist (48 kap. 2 § RB). Om en tidsfrist angivits får frågan om ansvar för brottet inte tas upp på nytt förrän denna tid har gått ut (48 kap. 3 § RB).

Ett föreläggande anses godkänt när det skriftliga godkännandet eller betalningen inkommer till en behörig myndighet.

Om föreläggandet godkänns inom den utsatta tidsfristen är ärendet avslutat. Detsamma gäller om godkännandet inkommer efter tidsfristens utgång, om åklagaren inte redan utfärdat stämning eller stämningsansökan. I det sistnämnda fallet är godkännandet utan verkan enligt 48 kap. 12 § RB.

Mellan 15 och 20 procent av utfärdade förelägganden godkänns aldrig. De flesta av dessa är bestridda eller helt obesvarade förelägganden. Ett antal förelägganden återkallas av åklagare efter invändningar från den misstänkte eller på grund av att felaktigheter upptäckts i föreläggandet.

Godkänns inte föreläggandet leder detta alltid till ett nytt beslut av åklagaren. Den vanligaste situationen är att åtal väcks men det förekommer också att åklagaren utfärdar ett nytt föreläggande. Så är t.ex. fallet när den misstänkte bestritt en av flera gärningar och åklagaren skriver av ärendet när det gäller den bestridda gärningen och utfärdar ett nytt föreläggande för övriga brott. Ett nytt föreläggande kan också utfärdas med en ändrad dagsbot, efter påpekande från den misstänkte att inkomstuppgiften i förundersökningen var fel. Det kan också förekomma att den misstänktes invändningar har sådan tyngd att åklagaren efter förnyad åtalsprövning kommer fram till att det inte längre finns tillräckliga skäl för åtal.

Till skillnad från ett beslut att utfärda stämning eller stämningsansökan medför ett beslut att utfärda nytt föreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse eller ett beslut att inte väcka åtal inte automatiskt att ett godkännande som kommer in därefter är utan verkan. För att förhindra att godkännanden kommer in efter ett beslut att t.ex. utfärda ett nytt föreläggande, återkallas vanligtvis det tidigare strafföreläggandet och den misstänkte underätts om detta.

Vid bestridande eller annan invändning som bör leda till att ett nytt strafföreläggande utfärdas samt om någon mindre felaktighet upptäckts,

tillämpas alltså i praktiken ordningen att det gamla föreläggandet återkallas.

Rättegångsbalken saknar emellertid regler om i vilka situationer ett utfärdat strafföreläggande får återkallas. Enligt praxis anses dock att de kan återkallas i följande situationer:

- föreläggandet innehåller fel p.g.a. skrivfel, räknefel eller annat liknande förbiseende,
- föreläggandet innehåller ett materiellt fel som grundar sig på omständigheter som var kända redan vid utfärdandet,
- nya omständigheter, som inte var kända vid utfärdandet, kan ha tillkommit som medför att ett annat beslut bör fattas, t.ex. ett beslut att väcka åtal, inte väcka åtal, meddela åtalsunderlåtelse eller utfärda nytt strafföreläggande.

Den misstänkte måste, som nämnts, underrättas om åklagarens beslut att återkalla föreläggandet. Ett godkännande som sker efter det att den misstänkte fått del av underrättelsen anses vara utan verkan.

Om åklagaren i stället beslutar att lägga ned åtalet måste den misstänkte underrättas särskilt om beslutet. Godkännande som sker efter en sådan underrättelse anses vara utan verkan.

4.4.2 Nya regler vid uteblivna godkännanden

Regeringens förslag: Om den misstänkte förklarat att han inte godkänner föreläggandet skall åklagaren på nytt kunna ta upp frågan om ansvar trots att tidsfristen för godkännande enligt 48 kap. 3 § RB inte har gått ut.

Bestämmelsen i 48 kap. 12 § RB utvidgas så att godkännanden som sker sedan åklagaren utfärdat ett nytt föreläggande eller beslutat att inte väcka åtal för brottet blir utan verkan. Detsamma skall gälla om åklagaren beslutat att lägga ned eller inte inleda förundersökning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag. I promemorian berörs dock inte frågan om beslut att lägga ned eller inte inleda en förundersökning.

Remissinstanserna: I fråga om möjligheten att fatta ett nytt beslut innan tidsfristen gått ut godtar alla remissinstanser förslaget eller har inget att invända mot det. *Ekobrottsmyndigheten* och *Rikspolisstyrelsen* anser att 48 kap. 3 § RB dessutom skall innehålla en bestämmelse om att ett föreläggande som innehåller fel skall kunna återkallas, varefter ett nytt rättat föreläggande skall kunna utfärdas, trots att tidsfristen inte har gått ut.

När det gäller godkännanden som föreslås bli utan verkan godtar remissinstanserna förslaget eller har inget att invända mot det. *Ekobrottsmyndigheten* anser dock att detsamma skall gälla om åklagaren beslutar att lägga ned förundersökningen eller att inte inleda förundersökning. *Ekobrottsmyndigheten* anser också att det i 48 kap. 12 § RB bör införas en bestämmelse som säger att om ett godkännande sker samma dag som åklagaren utfärdar stämning m.m. gäller inte godkännandet.

Skälen för regeringens förslag: Nuvarande ordning vad avser avslutande av ett ärende om strafföreläggande på annat sätt än genom godkännande eller utfärdande av stämning eller stämningsansökan innebär vissa praktiska och rättsliga komplikationer.

Även om ett strafföreläggande har återkallats och ett nytt föreläggande har utfärdats eller beslut fattats att inte väcka talan kan det tidigare föreläggandet godkännas av den misstänkte med laga verkan ända till dess åklagaren särskilt underrättar om återkallelsen eller beslutet att inte väcka åtal. Åklagaren måste se till att den misstänkte får kännedom om återkallelsen eller beslutet. Det uppstår problem om den misstänkte inte får kännedom om återkallelsen eller beslutet eller om det inte gått att utreda när han fick det. Ett godkännande av det återkallade föreläggandet eller av ett föreläggande som upptar brottsmisstankar som åklagaren skrivit av får ju laga verkan och kan endast upphävas genom undanröjande eller resning.

Handläggningen skulle underlättas betydligt om reglerna renodlades så att ett godkännande som inkommer efter det att åklagaren fattat ett nytt beslut om samma gärningar alltid är utan verkan. Som Ekobrottsmyndigheten föreslagit bör, för fullständighetens skull, även beslut om att lägga ned eller inte inleda förundersökning tas med.

Rätten för åklagaren att fatta beslut om ett nytt föreläggande eller att fatta beslut i åtalsfrågan, är begränsade av bestämmelsen i 48 kap. 3 § RB. Den innebär i praktiken ofta att åklagaren måste vänta hela den utsatta fristen innan han fattar ett nytt beslut. Detta medför att förfarandet tar onödigt lång tid om den misstänkte bestrider tidigt under en frist som bestämts till exempelvis två månader. Den ger också den misstänkte en frist att ångra sig, vilket gör att ett bestritt ärende måste hållas öppet. Det är visserligen teoretiskt möjligt att i dessa situationer återkalla strafföreläggandet och därefter ta upp ansvarsfrågan på nytt (se Fitger, Rättegångsbalken, 48:10), men detta är en onödig omgång i sammanhanget. Åklagaren bör enligt regeringens mening kunna fatta ett nytt beslut så snart den misstänkte uttryckligen förklarat att han inte vill godkänna det utfärdade föreläggandet.

När det gäller Ekobrottsmyndighetens och Rikspolisstyrelsens förslag om en uttrycklig bestämmelse i 48 kap. 3 § RB med innebörd att felaktiga förelägganden skall kunna återkallas och ett nytt föreläggande utfärdas är en sådan regel enligt regeringens uppfattning obehövlig. Det förfarande som utbildats i praxis med återkallelse och underrättelse om detta synes fungera utan problem och bör därför kunna tillämpas även i framtiden utan någon uttrycklig reglering.

Ekobrottsmyndighetens förslag om att ett godkännande som kommer in samma dag som åklagaren utfärdar stämningsansökan inte skall gälla, bör inte heller leda till lagstiftning. Förslaget skulle innebära att man inte så långt det är möjligt utnyttjar det förenklade förfarande som ett godkännande innebär. Den nuvarande ordningen innebär ju att åklagaren skall lägga ned åtalet om han en viss dag har utfärdat en ansökan om stämning och sedan får veta att ett godkännande kommit in samma dag men före beslutet. Med Ekobrottsmyndighetens förslag skulle detta alltså

inte gå utan åklagaren skulle vara tvungen att föra process om saken i domstol utan att det finns några sakliga skäl för det. Prop. 1999/2000:67

4.5 Rättelse av fel i strafföreläggande

Regeringens bedömning: Nuvarande ordning när det gäller rättelse av godkända strafförelägganden bör inte ändras.

Promemorians förslag innebär att ett strafföreläggande skall kunna rättas utan att den misstänkte ges tillfälle att yttra sig om det är uppenbart att rättelsen saknar betydelse för honom. Riksåklagaren har även föreslagit en regel av innebörd att rättelse inte får innebära att gärningen hänförs under en strängare straffbestämmelse.

Remissinstanserna: Alla remissinstanser godtar förslaget i huvudsak. *Ekobrottsmyndigheten* anser dock att förslaget om att gärningen inte får hänföras under en strängare bestämmelse inte skall genomföras. Enligt *Ekobrottsmyndigheten* kan den misstänkte knappast lida någon rättsförlust för att man rättar ett felaktigt angivet lagrum även om det riktiga har en strängare straffskala. *Ekobrottsmyndigheten* anser också att det av lagrummet skall framgå att den misstänkte alltid skall underrättas om en rättelse som gjorts utan hans godkännande.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt 48 kap. 12 a § RB skall en åklagaren rätta ett strafföreläggande som har godkänts om det innehåller en uppenbar oriktighet till följd av någons skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende. Den som godkänt föreläggandet skall dock först ges tillfälle att yttra sig. Föreläggandet får inte rättas om denne motsätter sig det. Rättelsen får inte innebära att straffet höjs.

Ett misstag som kan inträffa är att åklagaren angivit fel lagrum eller inte angivit något lagrum alls. Genom felet kan det uppstå viss osäkerhet om hur föreläggandet skall hanteras eller bedömas, främst vid den datoriserade bearbetning av innehållet i godkända strafföreläggande som görs för registrering i person- och belastningsregistret för olika underrättelser eller för statistik. I promemorian föreslås därför en regel om att ett strafföreläggande skall kunna rättas utan att den som godkänt föreläggandet ges tillfälle att yttra sig om det är uppenbart att rättelsen saknar betydelse för honom.

När möjligheten till rättelse infördes föreslogs i lagrådsremissen en bestämmelse som innebar att om den som godkänt föreläggandet motsatte sig en rättelse skulle en sådan få göras endast om det var uppenbart att rättelsen saknade betydelse för honom (prop. 1982/83:41). Lagrådet kritiserade förslaget med hänvisning till att det med en sådan ordning måste finnas en möjlighet att på ordinär väg överklaga ett beslut om rättelse. I propositionen gjordes bedömningen att det inte fanns skäl att införa särskilda överklaganderegler. Någon möjlighet att rätta ett strafföreläggande om den som godkänt föreläggandet motsatte sig det infördes inte.

Promemorians förslag innebär att den som har godkänt ett strafföreläggande inte skall ges tillfälle att yttra sig om det anses uppenbart att rättelsen saknar betydelse för honom. Något tillfälle att motsätta sig en rättelse ges alltså inte. Detta kan sägas vara mer långtgående än det förslag Lagrådet kritiserade i ovan angivna ärende. Ett godkänt strafföreläggande gäller som en lagkraftvunnen dom och grundar sig enbart på godkännandet. Försiktighet måste därför iakttas när det gäller ändringar av det som har godkänts. Enligt regeringens mening finns det starka skäl som talar för att ett beslut om rättelse bör kunna överklagas. Det saknas emellertid nu underlag för ett slutgiltigt ställningstagande i den frågan, liksom för hur det skulle lösas lagtekniskt. Mot denna bakgrund bör den nuvarande ordningen bestå.

5 Sekretess för strafföreläggande och ärenderegistrering

5.1 Nuvarande sekretessreglering för strafföreläggande

Sekretesslagen (1980:100) innehåller flera regler som rör strafföreläggande.

I 5 kap. finns det regler om sekretess främst med hänsyn till intresset att förebygga eller beivra brott. Enligt 5 kap. 1 § gäller sekretess bl.a. för uppgift som hänför sig till förundersökning i brottmål, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

I 7 kap. finns det regler om sekretess med hänsyn främst till skyddet för enskildas personliga förhållanden. Enligt 7 kap. 18 § första stycket 1 gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register bl.a. för uppgift som har tillförts det särskilda register som förs över strafförelägganden. Sekretessen är absolut. Sekretessen gäller dock inte för registrering som avses i 15 kap. 1 §, dvs. för diarieföringsuppgifter. Av 7 kap. 18 § andra stycket följer att sekretess inte heller gäller för uppgift i ärende om strafföreläggande. Bestämmelserna i 14 kap. om utlämnande till andra myndigheter och enskild är dessutom tillämpliga.

I 9 kap. finns det regler om sekretess med hänsyn främst till skyddet för enskilds förhållanden av såväl personlig som ekonomisk art. Enligt 9 kap. 17 § första stycket gäller sekretess för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §, bl.a.

- i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
- i angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
- i åklagarmyndighets verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,

om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men.

I 9 kap. 18 § finns det bestämmelser om undantag från sekretessen enligt 9 kap. 17 § första stycket. Sekretess gäller således inte för bl.a.

- beslut huruvida åtal skall väckas, beslut om att förundersökning inte skall inledas och beslut om att förundersökning skall läggas ned samt
- uppgift i ärende om strafföreläggande.

Vidare upphör sekretessen att gälla, om uppgiften lämnas till domstol med anledning av åtal, om inte sekretess för uppgiften skall gälla hos domstolen enligt 16 §, eller uppgiften uppenbarligen saknar betydelse i målet eller finns i handling som har erhållits från annan myndighet där sekretess gäller för uppgiften.

5.2 Nuvarande sekretessreglering för ärenderegistrering

5.2.1 Ärenderegistret Brådis

Alla brottmålsärenden som handläggs inom åklagarväsendet registreras i ett datoriserat ärenderegister, Brådis. I registret antecknas således även ärenden som leder till att strafföreläggande utfärdas.

Brådis förs med stöd av förordningen (1995:1006) om registerföring vid åklagarmyndigheterna. Enligt 2 § förordningen får registret användas för framställning av bl.a. strafförelägganden. Med stöd av 4–6 §§ registreras bl.a. personnummer och namn på brottsmisstänkta. Målsättningen är att registret skall ha ett sådant innehåll att det skall vara möjligt att i huvudsak följa handläggningen av samtliga brottmålsärenden utan att behöva ta del av handlingarna i dessa.

Registret är konstruerat så att varje ärende kan omfatta en eller flera misstänkta. För varje misstänkt i ett ärende läggs ett diarieblad upp. En misstänkt person kan emellertid vara kopplad till ett eller flera diarieblad.

Ett diarieblad är uppdelat i tre delar, en övre del med i huvudsak identitetsuppgifter om den misstänkte, en mellandel med uppgifter om brottsmisstankarna samt en nedre del med dagboksanteckningar. Dagboksdelen kan sägas utgöra själva brottmålsdiariet med alla viktigare händelser registrerade i kronologisk ordning. Där registreras också vissa uppgifter som inte utgör diarieföringsuppgifter enligt 15 kap. 1 och 2 §§ sekretesslagen. Som exempel kan nämnas olika beslut om tvångsmedel som inte expedieras och tjänsteanteckningar. Mellandelen, eller brottsmisstankedelen, innehåller uppgifter som återfinns i dagboksdelen, men uppgifterna är strukturerade så att handläggningen för varje brottsmisstänkt kan följas från brottsdatum, datum när brottsanmälan eller förundersökningsprotokoll inkom till datum för beslut i åtalsfrågan. Även här förekommer uppgifter som inte är diarieföringsuppgifter enligt 15 kap. 1 och 2 §§ sekretesslagen. Av bilderna nedan framgår först hur ett diarieblad kan se ut när man går in i systemet med handläggbarbehörighet och sedan hur samma diarieblad ser ut för allmänheten.

Diariblad: 0252-1-97-2 (av 5) Brottstyp = VÅLD

BDÄ C-1-1-97-2 Pnr 751031 Sekretess Stäng

Namn Lingongren, Magnus

Brottsmisstankar

Nr	S	Å	Knr	Brottskod	Brottsrubricering	Brottsdat fr o m	Brottsdat t o m	Anm datum	Fup datum	K	Beslutskod	Beslutstext
1		Å	K1234-97	0824	Stöld	97-02-05		97-02-10	97-02-17	K	BLH	Åtal skall inte väckas, då g
2			K1234-97	0357	Misshandel	97-02-12		97-02-13	97-02-17		BAB	Åtal skall inte väckas, då t
3		Å	K1289-97	11A1	Öredlighet mot borgenärer	97-02-02	96-12-31	97-02-13	97-04-07		BH	Åtal skall inte väckas, då t

Dagbok Urval: Alla

Nr	S	Å	Datum	Typkod	Bevdat	Dagbokstext	Handl	Regdat
1			97-02-10	XANM		Anmälan löpnr 1 inkommen.	sysadm	97-02-26
2			97-02-13	XANM		Anmälan löpnr 2,3 inkommen.	sysadm	97-02-26
3			97-02-26	XFUP		Förundersökningsprotokoll löpnr 1 inkommet.	sysadm	97-02-26
4			97-02-26	XFUP		Förundersökningsprotokoll löpnr 2 inkommet.	sysadm	97-02-26
5			97-02-26	XFUP		Förundersökningsprotokoll löpnr 3 inkommet.	sysadm	97-02-26
6			97-03-11	XBES		Beslut löpnr 1.	sysadm	97-03-12
7			97-03-11	TANH	97-03-15	Misstänkt anhållen, datum:	sysadm	97-03-12
8			97-04-07	XFUP		Ändring löpnr 3, tidigare FUPdatum 1997-02-17.	sysadm	97-04-07
9			97-05-02	XBES		Beslut löpnr 3.	sysadm	97-04-07

Diariblad: 0252-1-97-2 (av 5) Brottstyp = VÅLD

BDÄ C-1-1-97-2 Pnr Stäng

Namn

Brottsmisstankar

Nr	S	Å	Knr	Brottskod	Brottsrubricering	Brottsdat fr o m	Brottsdat t o m	Anm datum	Fup datum	K	Beslutskod	Beslutstext
1		Å	K1234-97	0824	Stöld	97-02-05		97-02-10	97-02-17	K	BLH	Åtal skall inte väckas, då g
2			K1234-97	0357	Misshandel	97-02-12		97-02-13	97-02-17		BAB	Åtal skall inte väckas, då t
3		Å	K1289-97	11A1	Öredlighet mot borgenärer	97-02-02	96-12-31	97-02-13	97-04-07		BH	Åtal skall inte väckas, då t

Dagbok Urval: Alla

Nr	S	Å	Datum	Typkod	Bevdat	Dagbokstext	Handl	Regdat
1			97-02-10	XANM		Anmälan löpnr 1 inkommen.	sysadm	97-02-26
2			97-02-13	XANM		Anmälan löpnr 2,3 inkommen.	sysadm	97-02-26
3			97-02-26	XFUP		Förundersökningsprotokoll löpnr 1 inkommet.	sysadm	97-02-26
4			97-02-26	XFUP		Förundersökningsprotokoll löpnr 2 inkommet.	sysadm	97-02-26
5			97-02-26	XFUP		Förundersökningsprotokoll löpnr 3 inkommet.	sysadm	97-02-26
6			97-03-11	XBES		Beslut löpnr 1.	sysadm	97-03-12
7			97-03-11	TANH	97-03-15	Misstänkt anhållen, datum:	sysadm	97-03-12
8			97-04-07	XFUP		Ändring löpnr 3, tidigare FUPdatum 1997-02-17.	sysadm	97-04-07
9			97-05-02	XBES		Beslut löpnr 3.	sysadm	97-04-07

5.2.2 Hur sekretessen beaktas

Det finns inga särskilda sekretessregler för uppgifter i ärenderegistret Brådis. Uppgifter i brottmålsärenden kan emellertid vara föremål för sekretess, främst enligt 5 kap. 1 § och 9 kap. 17 § sekretesslagen. Sådan sekretess gäller förstås även för de uppgifter som registrerats i Brådis som inte utgör rena diarietingsuppgifter. I 9 kap. 18 § sekretesslagen finns det bestämmelser om undantag från sekretessen enligt 9 kap. 17 § första

stycket, bl.a. i fråga om beslut om åtal skall väckas, om förundersökning inte skall inledas eller beslut att lägga ned en förundersökning.

Sekretessreglerna i 5 kap. 1 § och 9 kap. 17 § beaktas för närvarande i Brådisregistret genom att identitetsuppgifter rörande misstänkta och parter, dvs. de uppgifter som återfinns i diariebladets övre del, normalt är sekretessmarkerade. Diarieföringsuppgifter, dvs. uppgifterna i dagboksdelen och brottsmisstankedelen är i princip alltid offentliga. De uppgifter i brottsmisstankedelen och dagboksdelen som inte utgör diarieföringsuppgifter enligt 15 kap. 1 och 2 §§ sekretesslagen är normalt neutraliserade genom att själva identitetsuppgifterna är sekretessbelagda. Detta medför att även övriga uppgifter i brottsmisstankedelen och dagboksdelen kan hållas offentliga.

Andra uppgifter i registret än uppgifterna i diariebladets övre del kan vid behov sekretessbeläggas. Detta kan vara fallet när förhållandena är så speciella vid ett visst brott att man redan genom t.ex. brottsrubricering och datumangivelse förstår vem den misstänkte är.

5.2.3 Särskild sekretessreglering av Brådis

Regeringens förslag: Åklagarmyndigheternas ärenderegister för brottmål, Brådis, skall regleras i sekretesslagen (1980:100). Sekretess skall gälla för uppgifter i registret om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider skada eller men (omvänt skaderekvisit). Sekretess skall inte gälla för de uppgifter som hänför sig till registrering som avses i 15 kap. 1 § sekretesslagen, dvs. diarieföringsuppgifter.

I 17 kap. 18 § första stycket 1 sekretesslagen slopas undantaget från sekretess för diarieföringsuppgifter i särskilt register över strafförelägganden. Undantaget skall i stället regleras genom bestämmelserna om sekretess för Brådis.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås delvis en annan sekretessreglering av uppgifterna i Brådis. Dessa delas upp i personuppgifter, diarieföringsuppgifter och övriga uppgifter. För personuppgifter föreslås sekretess med ett omvänt skaderekvisit gälla. För övriga uppgifter, utom diarieföringsuppgifter, föreslås sekretess gälla om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs (rakt skaderekvisit).

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser utom *Domstolsverket*, *Datainspektionen* och *Ekobrottsmyndigheten* godtar förslaget eller har inget att invända mot det.

Domstolsverket avstyrker förslaget och anför att ett strafföreläggande ersätter en dom, varför samma, starka intresse av offentlig insyn gäller båda typer av ärenden. I en domstol, påpekar verket, är uppgiften om en tilltalad i regel offentlig och sökbar i domstolens register tills den gallras.

Ekobrottsmyndigheten anser att absolut sekretess skall gälla för samtliga uppgifter i Brådis utom för dem som hänför sig till registrering

som avses i 15 kap. 1 § sekretesslagen. Genom ändringen i 9 kap. 17 § sekretesslagen från rakt till omvänt skaderekvisit (prop. 1997/98:97, bet. 1997/98:JuU20, rskr. 1997/98:276) måste, enligt Ekobrottsmyndigheten, även avidentifierade uppgifter i Brådis handläggardelar sekretessbeläggas och åklagaren göra en prövning varje gång allmänheten vill titta i registret. Ekobrottsmyndigheten anser att regleringen blir svårhanterlig. Enligt Ekobrottsmyndigheten är det tillräckligt att allmänheten med ledning av diariet kan begära att få ta del av handlingarna eller uppgifter i dem och att åklagaren då får pröva om handlingarna kan lämnas ut.

Datainspektionen förespråkar enklare regler än de som föreslås av Riksåklagaren.

Skälen för regeringens förslag: Frågan om huruvida Brådis skall sekretessregleras har samband med hur sekretessen reglerats för polisens register. Riksdagens ståndpunkt när det gäller polisens register är att absolut sekretess skall gälla för belastningsregistret medan sekretess med ett omvänt skaderekvisit skall gälla för övriga register, bl.a. misstankeregistret (prop. 1997/98:97, bet. 1997/98:JuU20, rskr. 1997/98:276).

Om Brådis inte sekretessregleras blir uppgifterna i ärenden som slutar som strafförelägganden offentliga. Detta följer av 9 kap. 18 § sekretesslagen. Till skillnad från uppgifter om domar i domstolarnas register framgår det av uppgifterna i Brådis vilka brott det gäller när ett strafföreläggande har utfärdats och godkänts. Det skulle alltså kunna utnyttjas som ett belastningsregister i otillbörligt syfte. Enligt regeringens mening bör det därför införas regler om sekretess för uppgifterna i Brådis.

I promemorian föreslås som nämnts att sekretess skall gälla med omvänt skaderekvisit för personuppgifter medan diariesföringsuppgifter skall vara offentliga och övriga uppgifter omfattas av ett rakt skaderekvisit. Genom att på detta sätt ha presumtion för offentlighet för övriga uppgifter i brottsmisstanke- och dagboksdelen kan, enligt promemorian, allmänheten följa handläggningen i ett ärende utan att den misstänktes identitet avslöjas. Regeringen anser dock att det är osäkert om en sådan uppdelning går att tillämpa.

För att en enskild person skall lida men krävs att uppgifterna kan hänföras till en viss individ. Normalt kan man alltså lämna ut s.k. avidentifierade uppgifter utan risk för men. I en handling som lämnas ut kan man t.ex. stryka över namnet på en person som omnämns. Det kan dock tänkas att en avidentifiering inte räcker för att hindra att sambandet mellan individen och uppgiften kan spåras. Om det finns en sådan risk eller inte får bedömas från fall till fall. Eftersom det är just kopplingen mellan individen och uppgiften som är känslig är det olämpligt att ha olika skaderekvisit för personuppgifter respektive övriga uppgifter, t.ex. uppgifter om en brottsmisstanke. Om man har ett rakt skaderekvisit för en uppgift om en brottsmisstanke, som lämnas ut, och det skulle visa sig att en mottagare kan koppla ihop uppgifterna har man ju i praktiken tillämpat ett rakt skaderekvisit också för personuppgiften. En uppgift om en brottsmisstanke blir nämligen en personuppgift när den kan kopplas ihop med en viss individ. Enligt regeringens mening bör uppgifterna alltså inte delas upp i personuppgifter och övriga uppgifter. Om man inte gör en sådan uppdelning kan uppgifterna regleras med samma form av

skaderekvisit. Detta innebär en betydligt enklare och mer överskådlig reglering.

För uppgifter under förundersökningen gäller sekretess med ett omvänt skaderekvisit enligt 9 kap. 17 § sekretesslagen. Normalt är det strängare sekretess för uppgifter i ett register än för uppgifter i t.ex. en förundersökning. Det är alltså inte lämpligt att ha den lindrigare formen av sekretess, dvs. ett rakt skaderekvisit, för uppgifterna i Brådis.

Ekobrottsmyndigheten har pekat på problem när allmänheten vill titta i registret och förespråkade absolut sekretess. Enligt regeringens mening kan problemen med sekretessen vid hanteringen inte anses väga tyngre än riksdagens ställningstagande att den absoluta sekretessen skall gälla bara för belastningsregister. Brådis kan visserligen innehålla en del belastningsuppgifter men är främst ett ärende- och misstankeregister. Uppgifterna i Brådis bör därför i stället regleras med ett omvänt skaderekvisit. Sekretess bör inte gälla för diarieföringsuppgifter.

Diarieföringsuppgifter i särskilt register över strafförelägganden är undantagna från sekretess enligt 7 kap. 18 § första stycket 1 sekretesslagen. Strafförelägganden diarieförs emellertid inte längre i detta register utan i Brådis, se 12 § förordningen (1997:902) om register över strafförelägganden. Undantaget i nämnda lagparagraf kan därmed upphävas.

6 Sekretessen för uppgifter i belastningsregistret

Regeringens förslag: Sekretesslagen (1980:100) ändras så att det klargörs att sekretessen för uppgift i belastningsregistret endast gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur registret.

Ekosekretessutredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget. *Riksåklagaren* framhåller dock att man i och för sig kan diskutera huruvida bestämmelsens gällande lydelse bör tolkas. *Rikspolisstyrelsen* framför liknande tankegångar och anför att förarbetena till den nya polisregisterlagstiftningen inte entydigt ger vid handen att bestämmelsen i 7 kap. 17 § sekretesslagen skall ges den vida tolkning som Ekosekretessutredningen utgår från.

Skälen för regeringens förslag: I samband med den nya lagstiftningen om polisens register (prop 1997/98:97, bet. 1997/98:JuU20, rskr. 1997/98:276) gjordes vissa ändringar i sekretesslagen (SFS 1998:624). Tidigare gällde sekretess i verksamhet som avsåg förande av eller uttag ur kriminal- och polisregister för uppgift som tillförts registret. Sekretessen var absolut, dvs. något skaderekvisit ställdes inte upp som villkor för sekretessen. Uppgifter från ett kriminal- eller polisregister fick endast lämnas ut enligt vad som var särskilt föreskrivet i kriminal- eller polisregisterlagstiftningen. För registerutdragen gällde den sekretess som gäller i allmänhet för verksamheten där utdragen förekommer. Endast i de

fall reglerna om överföring av sekretess i 13 kap. sekretesslagen var tillämpliga följde sekretessen med uppgifterna.

De ändringar som gjordes i samband med lagstiftningen om polisens register innebar att sekretessen lättades upp för uppgifter i polisregister. Den absoluta sekretess som tidigare gällt för alla polisregister avskaffades för alla register utom belastningsregistret.

Ekosekretessutredningen har påpekat att ändringarna i sekretesslagen utformats på ett sätt som förmodligen inte varit avsett. Enligt utredningen innebär nämligen ändringen i 7 kap. 17 § sekretesslagen, såsom paragrafen utformats, att sekretessen för uppgift i belastningsregistret inte längre är begränsad till verksamhet som avser förande av eller uttag ur registret. Det skulle innebära att sekretessen följer uppgiften oavsett i vilken verksamhet den förekommer, om det inte finns en sekretessbrytande regel. Med utredningens synsätt bryts den absoluta sekretessen endast hos domstol eftersom reglerna i 12 kap. 2 § sekretesslagen innebär att viss sekretess, bl.a. enligt 7 kap. 17 §, inte gäller vid domstol. Till skillnad från vad som tidigare gällt skulle alltså den absoluta sekretessen för en uppgift som tillförts belastningsregistret följa med uppgiften när den förekommer i t.ex. en förundersökning eller i ett tillståndsärende. Det skulle innebära att förundersökningsmaterial som innehåller någon uppgift från belastningsregistret måste selekteras. Det skulle vidare få konsekvensen att en tillståndsmyndighet som lägger en uppgift som tillförts belastningsregistret som grund för sitt beslut inte skulle kunna åberopa detta i skälen för beslutet.

Avsikten med de ändringar i sekretesslagstiftningen som gjordes i samband med lagstiftningen om polisens register var inte att åstadkomma någon förändring i fråga om sekretessens räckvidd. Även om man, som Riksåklagaren och Rikspolisstyrelsen antyder, möjligen kan diskutera hur gällande lydelse av 7 kap. 17 § sekretesslagen skall tolkas bör bestämmelsen således ändras så att det klart framgår att den absoluta sekretessen för uppgifter i belastningsregistret endast gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur registret.

Enligt 7 kap. 17 § sekretesslagen gäller sekretess för uppgift som tillförs register. Av förarbetena till sekretesslagen framgår att det innebär att sekretessen även gäller för uppgift som har avförts från ett register (prop. 1979/80:2 Del A, s 213 f.). Tidigare avfördes vissa uppgifter från polis- och kriminalregister efter viss tid och lagrades i stället på magnetband. Förfarandet kallades avställning. Eftersom uppgifter i fortsättningen skall gallras, dvs. förstöras efter viss tid, i stället för att avföras från registret behöver sekretessen inte längre omfatta avförda uppgifter. Sekretessen bör därför gälla för uppgift i registret och inte för uppgift som tillförts registret.

7 Ekonomiska konsekvenser

Förslagen syftar till effektivare handläggning i flera avseenden hos åklagarmyndigheterna. De kommer därför att på sikt innebära

besparingar. För att kunna införa ett system med elektroniska signaturer behöver de befintliga dataprogrammen utvecklas och nya program köpas in. Kostnaderna för detta kan beräknas till högst 500 000 kr och kan finansieras inom ramen för befintliga medel.

8 Ikraftträdande

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser bör tillämpas på strafförelägganden som utfärdats före ikraftträdandet.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken

48 kap.

3 §

Har *ett* föreläggande enligt detta kapitel utfärdats till godkännande inom viss tid, får frågan om ansvar för brottet *tas upp* på nytt innan denna tid har gått ut *endast om den misstänkte har förklarat att han inte godkänner föreläggandet*.

Har *ett* föreläggande godkänts, gäller det som *en* dom som har vunnit laga kraft.

Första stycket reglerar förhållandet när ett strafföreläggande, eller ett föreläggande om ordningsbot, har utfärdats för att godkännas inom viss tid. I stycket har det införts en ny regel som innebär att det inte blir nödvändigt att vänta till dess tidsfristen har gått ut innan ett nytt beslut i frågan om ansvar för brottet tas upp på nytt. Åklagaren kan t.ex. ansöka om stämning omedelbart när ett bestridande kommer in.

6 §

Ett strafföreläggande skall innehålla uppgift om

1. *den åklagare som har utfärdat föreläggandet*,

2. den misstänkte,

3. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det,

4. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet,

5. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte, *och*

6. det enskilda anspråk som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som anspråket grundar sig på.

Av paragrafen framgår vilka uppgifter som skall finnas i ett strafföreläggande. Kravet på skriftlighet och undertecknande i det tidigare första stycket har tagits bort. I stället har en ny första punkt införts som innebär att det skall framgå vem som har utfärdat föreläggandet. Ändringarna har föranletts av att ett strafföreläggande skall kunna sättas

upp i form av ett elektroniskt dokument och behandlas närmare i avsnitt 4.2.

7 §

Utfärdas *ett* strafföreläggande till godkännande inom viss tid, skall den misstänkte *ges*

1. upplysning om sättet för godkännande och om den tid som fastställts för detta, och

2. upplysning att, om godkännande *inte* sker, åtal kan äga rum efter utgången av den fastställda tiden.

Paragrafen innehåller regler om vilka uppgifter som, utöver 6 §, skall ingå i ett strafföreläggande när det utfärdats för godkännande inom viss tid. I bestämmelsens inledning anges inte längre på vilket sätt upplysningar skall lämnas till den misstänkte. Detta framgår i stället av 8 §. Ändringen har föranletts av att ett föreläggande skall kunna utfärdas i form av ett elektroniskt dokument.

8 §

Ett skriftligt besked med strafföreläggandets innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 § skall lämnas eller sändas till den misstänkte.

Paragrafen har ändrats på det sättet att själva strafföreläggandet inte behöver lämnas eller sändas till den misstänkte. När åklagaren har satt upp föreläggandet i form av ett elektroniskt dokument är det tillräckligt att ett skriftlig besked med strafföreläggandets innehåll m.m. lämnas eller sänds. Att sända själva föreläggande kommer alltså bara i fråga när åklagaren har satt upp föreläggandet på annat sätt än i form av ett elektroniskt dokument.

9 §

Strafföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring, att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet. Närmare bestämmelser om vem som skall motta sådan förklaring meddelas av regeringen.

I paragrafen ges bestämmelser om hur ett strafföreläggande godkänns.

Andra stycket innehöll tidigare en regel om att ett godkännande som inte gjordes på själva föreläggandet endast var giltigt om det klart framgick vilket föreläggande det avsåg. Denna regel har tagits bort eftersom det normalt inte längre skall vara föreläggandet som skickas, utan ett besked med föreläggandets innehåll. Att ett godkännande otvetydigt måste avse ett visst föreläggande ligger i sakens natur.

11 §

Ett strafföreläggande kan också godkännas genom att hela beloppet betalas till den myndighet som regeringen bestämmer, utan att skriftligt

godkännande skett, om föreläggandet avser endast böter eller böter och särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet.

Betalning enligt första stycket skall inte anses som ett godkännande, om det framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

Paragrafen innehåller regler om när ett strafföreläggande kan godkännas genom betalning.

I *första stycket* har det införts en ny regel som gör det möjligt att godkänna ett föreläggande genom betalning även i fråga om annan särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet än avgift enligt lagen om brottsofferfond. Paragrafen har i övrigt bearbetats redaktionellt.

12 §

Ett godkännande är utan verkan om det sker sedan åklagaren har

- 1. utfärdat stämning, stämningsansökan eller ett nytt strafföreläggande,*
- 2. beslutat att inte väcka åtal för brottet, eller*
- 3. beslutat att lägga ned eller inte inleda en förundersökning.*

Av paragrafen framgår att ett godkännande inte gäller om det inkommer till behörig myndighet efter det att åklagaren på nytt har tagit upp frågan om ansvar för brottet. Paragrafen har kompletterats så att ett godkännande är utan verkan oavsett vilket slags beslut åklagaren har fattat. Paragrafen har i övrigt bearbetats redaktionellt.

17 §

Bestämmelserna i 6 § 2, 3 och 5 samt i 7, 9, 11 och 12 a §§ gäller även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Vad som sägs om åklagare i 12 a § skall därvid i stället avse polisman.

Paragrafen gäller föreläggande av ordningsbot och har justerats på grund av ändringen i 6 §.

9.2 Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

7 kap.

17 §

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för uppgift i registret. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

Sekretess gäller också i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i nämnda lag eller i förordning som har stöd i den lagen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket i högst sjuttio år.

Föreskrifterna i 14 kap. gäller inte i fråga om sekretessen enligt denna paragraf.

Ändringen behandlas i avsnitt 6 och innebär ett klargörande av att den absoluta sekretessen som gäller för uppgifter i belastningsregistret endast gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur registret.

18 §

I annat fall än som avses i 17 § eller 9 kap. 17 § första stycket 6 eller 7 gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts särskilt register, som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot,

2. för annan uppgift hos Rikspolisstyrelsen, som angår brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i annat register än som avses i 1,

3. för belastningsuppgift som har tillförts körkortsregistret,

4. för uppgift som har tillförts särskilt register som författningsenligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

Sekretess gäller hos Luftfartsverket i verksamhet, som avser förande av eller uttag ur certifikatregistret, för uppgift som angår brott eller enskilds hälsotillstånd, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Paragrafen reglerar sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur vissa register angående brott m.m. Ändringen i första stycket 1 görs på grund av att de särskilda register som förs över strafföreläggande enligt förordningen (1997:902) inte längre innehåller några diarieföringsuppgifter. Dessa förs i stället i åklagarmyndighetens ärenderegister, Brådis, enligt förordningen (1995:1006) om registerföring vid åklagarmyndigheterna. Undantaget för uppgifterna som hänför sig till registrering som avses i 15 kap. 1 § behövs därför inte.

9 kap.

17 §

Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §,

1. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,

2. i angelägenhet, som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,

3. i angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),

4. i åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Statens kriminaltekniska laboratoriums, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,

5. i Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller polismyndighet i brottmål,

6. i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

7. i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,

8. i register som förs av Riksskatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

9. *i särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänförs till registrering som avses i 15 kap. 1 §,*

om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men.

Sekretess gäller i verksamhet, som avses i första stycket, för anmälan eller utsaga från enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen om unga lagöverträdare och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har stöd i denna lag. Utan hinder av sekretessen får uppgift vidare lämnas ut enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622) och lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sekretess för uppgifter i förundersökningar och olika register m.m. till skydd för enskildas intressen.

I första stycket har en ny punkt 9 införts. Den reglerar sekretessen för åklagarmyndigheternas ärenderegister Brådis. Bestämmelsen har motiverats i avsnitt 5.2.3.

1 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 48 kap 3, 6–9 samt 12 a §§ rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***48 kap.**

3 §

Har föreläggande enligt detta kapitel utfärdats till godkännande inom viss tid, får frågan om ansvar för brottet *ej upptagas* på nytt förrän denna tid utgått.

Har föreläggande godkänts, gäller det som dom vilken har vunnit laga kraft.

Har föreläggande enligt detta kapitel utfärdats till godkännande inom viss tid, får frågan om ansvar för brottet *inte upptas* på nytt förrän denna tid utgått, *om inte den misstänkte dessförinnan förklarar att han inte godkänner föreläggandet.*

Har föreläggande godkänts, gäller det som dom vilken har vunnit laga kraft.

6 §

Strafföreläggande avfattas skriftligen och undertecknas av åklagaren.

Föreläggandet skall innehålla uppgift om

1. den misstänkte
2. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det.

3. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet.

4. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte,

5. det enskilda anspråk, som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som anspråket grundar sig på.

Strafföreläggande skall innehålla uppgift om

1. *den åklagare som utfärdat föreläggandet*

2. den misstänkte

3. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det.

4. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet.

5. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte,

6. det enskilda anspråk, som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som anspråket grundar sig på.

7 §

Utfärdas strafföreläggande till godkännande inom viss tid, skall den misstänkte *genom anteckning i föreläggandet eller på annat sätt givas*

Utfärdas strafföreläggande till godkännande inom viss tid, skall den misstänkte ges

upplysning om sättet för godkännande och om den tid som fastställts härför,

upplysning att, om godkännande ej sker, åtal kan äga rum efter utgången av den fastställda tiden.

8 §

Strafföreläggande lämnas eller sändes till den misstänkte.

Skriftligt besked, som upptar strafföreläggandets innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 § skall lämnas eller sändas till den misstänkte.

Regeringen äger förorda att i stället för föreläggandet får lämnas eller sändas skriftligt besked, som upptager föreläggandets innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 §.

9 §

Strafföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring, att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet. Närmare bestämmelser om vem som skall motta en sådan förklaring meddelas av regeringen.

Godkännande, som tecknas på annan handling än föreläggandet, gäller endast om det klart framgår vilket föreläggande som avses.

Avser ett strafföreläggande inte annat än böter eller böter och avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond och betalas hela beloppet till myndighet, som regeringen bestämmer, utan att skriftligt godkännande skett, anses betalningen som godkännande, om det inte framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

Godkännande av strafföreläggande kan, förutom på sätt som anges i 9 §, ske genom att den misstänkte betalar de belopp som upptagits i ett strafföreläggande i form av böter, avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond och särskild rättsverkan som innebär betalningsskyldighet, till myndighet som regeringen bestämmer. Betalning skall dock inte anses utgöra godkännande, om det framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

12 §

Godkännande, som sker sedan åklagaren utfärdat stämning *eller* stämningsansökan, är utan verkan.

Godkännande, som sker sedan åklagaren utfärdat stämning, stämningsansökan *eller nytt strafföreläggande, eller beslutat att inte väcka åtal för brottet*, är utan verkan.

12 a §

Om åklagaren finner att ett strafföreläggande, som har godkänts, innehåller en uppenbar oriktighet till följd av åklagarens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, skall han, *sedan den som har godkänt föreläggandet har getts tillfälle att yttra sig*, besluta om rättelse av föreläggandet

Om åklagaren finner att ett strafföreläggande, som har godkänts, innehåller en uppenbar oriktighet till följd av åklagarens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, skall han besluta om rättelse av föreläggandet. *Innan rättelse får ske skall den som godkänt föreläggandet ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart att rättelsen saknar betydelse för honom.*

Rättelse får inte göras, om den som har godkänt föreläggandet motsätter sig det.

Rättelse får inte göras, om den som har godkänt föreläggandet motsätter sig det.

En rättelse får inte innebära att straffet höjs.

En rättelse får inte innebära att straffet höjs *eller att en gärning hänförs under en strängare straffbestämmelse.*

Denna lag träder i kraft den xxxx 1998.

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 18 § sekretesslagen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

18 §

I annat fall än som avses i 17 § gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts särskilt register över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot, *och inte hänför sig till registrering som avses i 15 kap. 1 §,*

2. för annan uppgift hos Rikspolisstyrelsen som angår brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i annat register än som avses i 2–3.

3. för belastningsuppgift som har tillförts körkortsregistret,

4. för uppgift som har tillförts särskilt register som författning-enligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten, Sekretessen enligt första stycket 1. gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

I annat fall än som avses i 17 § gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts särskilt register över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot, *om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon annan honom närstående lider men om uppgiften röjs.*

2. för annan uppgift hos Rikspolisstyrelsen om angår brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i annat register än som avses i 2–3.

3. för belastningsuppgift som har tillförts körkortsregistret,

4. för uppgift som har tillförts särskilt register som författning-enligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten, Sekretessen enligt första stycket 1. gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot. *Sekretess gäller hos åklagar-myndigheterna för de person-uppgifter regeringen föreskriver, som tillförts särskilt ärenderegister över brottmål, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan*

att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. Sekretess gäller inte för uppgifter som hänför sig till registrering som avses i 15 kap. 1 §. Sekretess gäller däremot för övriga uppgifter, som tillförts särskilt ärenderegister över brottmål, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs

Sekretess gäller hos luftfartsverket i verksamhet, som avser förande av eller uttag ur certifikatregistret för uppgift som angår brott eller enskilds hälsotillstånd, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller hos luftfartsverket i verksamhet, som avser förande av eller uttag ur certifikatregistret för uppgift som angår brott eller enskilds hälsotillstånd, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig
över promemorian ”Förslag till ändringar i
rättegångsbalken m.fl. författningar för en
rationellare handläggning av strafförelägganden”

Prop. 1999/2000:67
Bilaga 2

Remissyttranden har avgetts av Riksdagens ombudsmän (JO), Göteborgs tingsrätt, Justitiekanslern, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten i Malmö, Åklagarmyndigheten i Linköping, Åklagarmyndigheten i Växjö, Åklagarmyndigheten i Malmö, Åklagarmyndigheten i Stockholm, Åklagarmyndigheten i Göteborg, Åklagarmyndigheten i Västerås, Åklagarmyndigheten i Sundsvall och Umeå, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, Datainspektionen, Statskontoret, Generall tullstyrelsen, Riksskatteverket, Riksarkivet, Sveriges Advokatsamfund.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap. sekretesslagen (1980:100)**

17 §

Sekretess gäller för *uppgift som har tillförts register som förs* enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhetskyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

Sekretess gäller för *verksamhet som avser förande av eller uttag ur register* enligt lagen (1998:620) om belastningsregister *för uppgift i registret*. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhetskyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har stöd i dessa lagar

Sekretess gäller också i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i nämnda lag eller i förordning som har stöd i den lagen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket i högst sjuttio år.

Föreskrifterna i 14 kap. gäller inte i fråga om sekretessen enligt denna paragraf.

Kommentar Ändringen innebär att sekretessen för belastningsregistret och uppgifter i detta regleras efter samma modell som andra integritetskänsliga register och på i huvudsak samma sätt som före lagändringen. Dock har den ändringen gjorts att sekretessen skall gälla för de uppgifter som finns i registret, inte för alla uppgifter som har tillförts detta. Motivet för detta framgår av Registerutredningens förslag (s 334). Den absoluta sekretessen gäller också hos de myndigheter som har direktåtkomst till registret, såvitt gäller verksamheten med uttag ur registret. Däremot följer sekretessen inte med uppgiften sedan den lämnat denna verksamhet. Då gäller i stället, liksom tidigare, de sekretessregler som allmänt gäller för den verksamhet i vilken registeruppgiften förekommer. För polisen, åklagarna, tullen och andra myndigheter som har brottsutredande och brottsbeivrande uppgifter gäller sekretess med omvänt skaderekvisit enligt 9 kap. 17 § sekretesslagen.

Lagen (1998:620) om belastningsregister

2 §

Prop. 1999/2000:67

Bilaga 3

Belastningsregistret skall föras för att ge information om sådana belastningsuppgifter som behövs i verksamhet hos

1. polis- och tullmyndigheter för att förebygga, upptäcka och utreda brott,

2. åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning *och åtal* samt för utfärdande av strafföreläggande,

3. allmänna domstolar för straffmätning och val av påföljd och

4. polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

Registret får användas också för att till enskild lämna uppgifter som är av särskild betydelse i dennes verksamhet.

Kommentar Ändringen innebär att åklagare kan få tillgång till uppgifter ur belastningsregistret för alla typer av talan i domstol, exempelvis talan om näringsförbud eller rådgivningsförbud som förs utan samband med åtal, för talan om besöksförbud och för talan om ändring av påföljd enligt 38 kap. brottsbalken. Vidare kan utdrag begäras i de fall det ankommer på åklagare att göra utredning enligt reglerna om förundersökning, t.ex. vid utlämning för brott.

Belastningsregistret skall föras för att ge information om sådana belastningsuppgifter som behövs i verksamhet hos

1. polis- och tullmyndigheter för att förebygga, upptäcka och utreda brott,

2. åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning *eller för annan utredning enligt reglerna om förundersökning i brottmål, för talan vid domstol*, samt för utfärdande av strafföreläggande,

3. allmänna domstolar för straffmätning och val av påföljd och

4. polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

2 §

Misstankeregistret skall föras för att underlätta tillgången till sådana uppgifter om skälig misstanke om brott som behövs i verksamhet hos

1. polis- och tullmyndigheter för att samordna förundersökningar mot en person och för att förebygga, upptäcka och utreda brott

2. åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning *och åtal* och

3. polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

Registret får användas också för att enskild lämna uppgifter som är av särskild betydelse i dennes verksamhet.

Kommentar Ändringen har kommenterats under förslaget till ändring i lagen om belastningsregister. Utöver de ändamål som har nämnts där kan åklagare behöva utdrag ur misstankeregister för vissa frågor om internationell rättshjälp.

Misstankeregistret skall föras för att underlätta tillgången till sådana uppgifter om skälig misstanke om brott som behövs i verksamhet hos

1. polis- och tullmyndigheter för att samordna förundersökningar mot en person och för att förebygga, upptäcka och utreda brott

2. åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning, *eller för annan utredning enligt reglerna om förundersökning i brottmål, för talan vid domstol* och

3. polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över Ekosekretessutredningens promemoria ”Vissa konsekvenser av ändringar i sekretesslagen i samband med den nya lagstiftningen om polisens register”

Prop. 1999/2000:67
Bilaga 4

Remisyttranden har avgetts av Justitiekanslern, Kammarrätten i Stockholm, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Datainspektionen, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Skåne län, Uppsala universitet, Juridiska fakulteten.

1 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Häri genom föreskrivs att 48 kap. 3, 6–9, 11, 12 och 17 §§ rättegångsbalken skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***48 kap.**3 §¹

Har föreläggande enligt detta kapitel utfärdats till godkännande inom viss tid, får fråga om ansvar för brottet *ej upptagas* på nytt förrän denna tid *utgått*.

Har föreläggande godkänts, gäller det som dom vilken har vunnit laga kraft.

Har *ett* föreläggande enligt detta kapitel utfärdats till godkännande inom viss tid, får *frågan* om ansvar för brottet *tas upp* på nytt *innan* denna tid *har gått ut endast om den misstänkte har förklarat att han inte godkänner föreläggandet*.

Har *ett* föreläggande godkänts, gäller det som *en* dom *som* har vunnit laga kraft.

6 §²

Strafföreläggande avfattas skriftligen och undertecknas av åklagaren.

Föreläggandet skall innehålla uppgift om

1. den misstänkte,
2. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det,
3. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet,
4. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte,
5. det enskilda anspråk som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som anspråket grundar sig på.

Ett strafföreläggande skall innehålla uppgift om

1. den åklagare som har utfärdat föreläggandet,
2. den misstänkte,
3. brottet med angivande av tid och plats för dess begående samt övriga omständigheter som behövs för att känneteckna det,
4. den eller de bestämmelser som är tillämpliga när det gäller brottet,
5. det straff och den särskilda rättsverkan, som föreläggs den misstänkte,
6. det enskilda anspråk som föreläggs den misstänkte med uppgift om målsäganden och de omständigheter som anspråket grundar sig på.

¹ Senaste lydelse 1968:193.

² Senaste lydelse 1994:1412 (jfr 1995:1162).

7 §³

Utfärdas strafföreläggande till godkännande inom viss tid, skall den misstänkte *genom anteckning i föreläggandet eller på annat sätt givas*

upplysning om sättet för godkännande och om den tid som fastställts *härför*,

upplysning att, om godkännande *ej* sker, åtal kan äga rum efter utgången av den fastställda tiden.

Utfärdas *ett* strafföreläggande till godkännande inom viss tid, skall den misstänkte *ges*

1. upplysning om sättet för godkännande och om den tid som fastställts *för detta, och*

2. upplysning att, om godkännande *inte* sker, åtal kan äga rum efter utgången av den fastställda tiden.

8 §⁴

Strafföreläggande lämnas eller sändes till den misstänkte.

Regeringen äger förordna att i stället för föreläggandet får lämnas eller sändas skriftligt besked, som upptager föreläggandets innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 §.

Ett skriftligt besked med strafföreläggandets innehåll och sådana upplysningar som anges i 7 § skall lämnas eller sändas till den misstänkte.

9 §⁵

Strafföreläggande godkänns genom att den misstänkte undertecknar och tillställer behörig mottagare en förklaring, att han erkänner gärningen och godtar det straff och den särskilda rättsverkan samt det enskilda anspråk som upptagits i föreläggandet. Närmare bestämmelser om vem som skall motta sådan förklaring meddelas av regeringen.

Godkännande, som tecknas på annan handling än föreläggandet, gäller endast om det klart framgår vilket föreläggande som avses.

11 §⁶

Avser ett strafföreläggande inte annat än böter eller böter och avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond och betalas hela beloppet till myndighet, som regeringen bestämmer, utan att skriftligt godkännande skett, anses betalningen som godkännande, om

Ett strafföreläggande kan också godkännas genom att hela beloppet betalas till den myndighet som regeringen bestämmer, utan att ett skriftligt godkännande skett, om föreläggandet avser endast böter, eller böter och särskild rättsverkan som innebär

³ Senaste lydelse 1968:193.

⁴ Senaste lydelse 1974:573.

⁵ Senaste lydelse 1994:1412 (jfr 1995:1162).

⁶ Senaste lydelse 1994:420.

det inte framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

betalningsskyldighet.

Betalning enligt första stycket skall inte anses som ett godkännande, om det framgår att den misstänkte inte har avsett att godkänna föreläggandet.

Prop. 1999/2000:67
Bilaga 5

12 §⁷

Godkännande, som sker sedan åklagaren utfärdat stämning eller stämningensansökan, är utan verkan.

Ett godkännande är utan verkan om

1. det sker sedan åklagaren har utfärdat stämning, stämningensansökan eller ett nytt strafföreläggande,

2. det sker sedan åklagaren har beslutat att inte väcka åtal för brottet, eller

3. åklagaren har beslutat att lägga ned eller inte inleda en förundersökning.

17 §⁸

Bestämmelserna i 6 § andra stycket 1, 2 och 4 samt i 7, 9, 11 och 12 a §§ gäller även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Vad som sägs om åklagare i 12 a § skall därvid i stället avse polisman.

Bestämmelserna i 6 § 2, 3 och 5 samt i 7, 9, 11 och 12 a §§ gäller även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Vad som sägs om åklagare i 12 a § skall därvid i stället avse polisman.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. I fråga om strafförelägganden och ordningsbot som utfärdats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser.

⁷ Senaste lydelse 1968:193.

⁸ Senaste lydelse 1982:1123.

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 17 och 18 §§ samt 9 kap. 17 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap.**17 §²

Sekretess gäller för uppgift som har tillförts register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för uppgift i registret. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har stöd i dessa lagar.

Sekretess gäller också i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1997:1058) om register i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i nämnda lag eller i förordning som har stöd i den lagen.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket i högst sjuttio år.

Föreskrifterna i 14 kap. gäller inte i fråga om sekretessen enligt denna paragraf.

18 §³

I annat fall än som avses i 17 § eller 9 kap. 17 § första stycket 6 eller 7 gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts särskilt register, som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot, och inte hänför sig till registrering som avses i 15 kap. 1 §,

1. för uppgift som har tillförts särskilt register, som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot,

2. för annan uppgift hos Rikspolisstyrelsen, som angår brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i annat register än som avses i 1,

3. för belastningsuppgift som har tillförts körkortregistret,

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1998:624 (jfr 1999:77).

³ Senaste lydelse 1998:624 (jfr 1999:77).

4. för uppgift som har tillförts särskilt register som författningsenligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

Sekretess gäller hos Luftfartsverket i verksamhet, som avser förande av eller uttag ur certifikatregistret, för uppgift som angår brott eller enskilds hälsotillstånd, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

9 kap.
17 §⁴

Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §

1. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. i angelägenhet, som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. i angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),
4. i åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Statens kriminaltekniska laboratoriums, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,
5. i Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller polismyndighet i brottmål,
6. i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
7. i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
8. i register som förs av Riksskatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
9. i särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndigheten, om uppgiften inte hänförs till registrering som avses i 15 kap. 1 §,

om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men.

Sekretess gäller i verksamhet, som avses i första stycket, för anmälan eller utsaga från enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen om unga lagöverträdare och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har stöd i denna lag. Utan hinder av sekretessen får uppgift vidare lämnas ut enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622) och lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid

⁴ Senaste lydelse 1999:407.

skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar samt i förordningar Prop. 1999/2000:67
som har stöd i dessa lagar. Bilaga 5

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Lagrådets yttrande

Prop. 1999/2000:67
Bilaga 6

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2000-02-21

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Leif Thorsson, regeringsrådet Rune Lavin.

Enligt en lagrådsremiss den 10 februari 2000 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Förslagen har inför *Lagrådet* föredragits av hovrättsassessorn Tore Gissin och kanslirådet Annika Lowén.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 9 mars 2000

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Freivalds, Thalén, Winberg, Lindh, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lövdén, Ringholm

Föredragande: Laila Freivalds

Regeringen beslutar proposition 1999/2000:67 Effektivare handläggning av strafförelägganden m.m.